

Tarih: 17.12.2021

Konu: Hürriyet ve Mesuliyet

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ
فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ
بِهِمْ سُرَادِقُهَا

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ
مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ

Değerli Müminler!

Okuduğum âyet-i kerimede Cenâb-ı Hak şöyle buyuruyor; **“De ki: Hak olan, Rabbinizden gelendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin.”**¹ Bu âyet-i kerime, insanın iman ederek sorumlu davrandığı zaman bunun mükafatını göreceğini, sorumsuz davranarak Rabbini inkâr etmesi durumunda ise bunun cezasını göreceğini ifade etmektedir.

Sevgili Peygamberimizin öğretisine göre, Allah nezdinde herkes mesuldür ve herkes emri altındakilerden sorumludur.²

Kıymetli Müslümanlar!

Yüce Allah insanı irade sahibi, dilediğini yapabilen, özgür bir varlık olarak yaratmıştır. İşte insanın sevabı ve cezayı hak etmesi, belli şeylerden sorumlu tutulması da bu hür iradesi yani fiillerini seçme hürriyetine sahip olması sebebiyledir. Nitekim şu iki âyet-i kerime bu hakikate işaret etmektedir; **“Şüphesiz biz insana doğru yolu gösterdik. Dileyen şükredici olsun, dileyen nankör olsun.”**³. **“Kim iyi bir iş yaparsa kendi lehine, kim de kötülük yaparsa kendi aleyhinedir. Rabbin kullara asla zulmedici değildir.”**⁴

Değerli Kardeşlerim!

İnsanın hür bir varlık olması; onun sorumsuz, yaptıklarından hesap vermeyen, başıboş olduğu anlamına gelmez. İnsanın Yüce Allah’a karşı görev ve sorumlulukları olduğu gibi diğer insanlara karşı da sorumlulukları vardır. Allah’ı (c.c) Rab olarak tanıyıp O’na kulluk etmek, insanlara da hakkaniyetli ve adaletili davranmak gibi görevlerimiz vardır. İnsanın sorumsuz, hesap vermeyen bir varlık olduğu anlayışı, bireysel ve toplumsal hayatımızda asla kabul edilemez. Bu anlayış insanı, hayatın anlamsızlığı girdabına, toplumu da kaosa ve kargaşaya sürükleyen anlamsız bir inanıştır. İncamız açısından da insan, hür iradesi ile yaptıklarından Allah katında sorumludur ve hesaba çekilecektir.

Kıymetli Kardeşlerim!

Yüce dinimiz İslam, hür bir varlık olarak yaratılan insanı, Yaratana ve diğer insanlara karşı sorumlu tutarak hem gönül dünyamıza hem de toplumsal hayatımıza huzuru ve düzeni getirmektedir. Ayrıca insanı sorumlu bir varlık kılan dinimiz onu, kendi hevâ ve hevesini ilah edinmekten kurtarıp Allah’a kul kılarak hakikî anlamda özgür kılmış; toplumu da esarete düşmekten ve helak olmaktan kurtarmıştır.

Hutbemi insanın yaptıklarından kesinlikle hesaba çekileceğini bildiren şu âyet-i kerimenin mealıyla bitirmek istiyorum: **“İnsan kendisinin başıboş bırakılacağını mı zanneder?”**⁵.

Norveç Diyanet Hutbe Komisyonu

¹ Kehf, 18/29.

² Buhari, İstikraz, 20.

³ İnsan, 76/3.

⁴ Fussilet, 41/46.

⁵ Kıyamet, 75/36.